

“ဒီဗီဘီဒီဘီဘီ” အချေအတင် ဆွေးနွေးပွဲ အစီအစဉ်ကို ဒီဗီဘီ သတင်းဌာနက စနေနေ့တိုင်း ရိုက်ကူးပြီး ဒီဗီဘီရုပ်သံလိုင်းမှာ အထက်ပါ အစီအစဉ်အတိုင်း ထုတ်လွှင့် တင်ဆက်ပါတယ်။

DVB Debate ဟာ မိမိတို့ရဲ့အတွေးအမြင် အယူအဆတွေကို လွတ်လပ်စွာ သဘောကွဲလွဲနိုင်ဖို့၊ အပြန်အလှန် နားလည်မှုတွေကို တည်ဆောက်နိုင်ဖို့၊ မြန်မာ့အနာဂတ် ပိုမိုကောင်းမွန်လာစေဖို့၊ လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွင်းမှာရှိနေတဲ့ ပြဿနာတွေကို အဖြေရှာနိုင်ဖို့၊ လူတိုင်းပါဝင်နိုင်ပြီး မတူကွဲပြားတာတွေကို လက်ခံပေးနိုင်ဖို့၊ အချေအတင်ဆွေးနွေးတဲ့ ယဉ်ကျေးမှု ပေါ်ထွက်လာစေဖို့ ရည်ရွယ်ပါတယ်။

မီဒီယာတွေနဲ့ အသင်းအဖွဲ့တွေကိုလည်း အခုလို လွတ်လပ်ပွင့်လင်းတဲ့ ဒီဘီဘီရဲ့ အချေအတင် ဆွေးနွေးပွဲမှာ ပါဝင်ဖို့ကို ဖိတ်ခေါ်ပါတယ်။

အပတ်စဉ် သတင်းထုတ်ပြန်ချက်တွေ၊ သတင်းဓာတ်ပုံတွေနဲ့ ဒီဘီဘီကာတွန်းကို ရုပ်သံရိုက်ကူးပြီး မကြာခင်မှာပဲ ဒီဗီဘီဒီဘီဘီရဲ့ Facebook စာမျက်နှာနဲ့ ဝက်ဘ်ဆိုဒ်မှာ ကြည့်ရှုနိုင်ပါတယ်။

Debate on DVB TV	
Sunday:	19:15 (New), 21:00
Monday:	10:15, 15:15, 21:00
Wednesday:	10:15, 15:15
Friday:	15:15, 21:00

အမှတ် - ၄၅၄၊ ၇ လွှာ၊
 ကုန်သည်လမ်းနှင့်
 ဗိုလ်ကလေးဈေးလမ်းထောင့်၊
 ဗိုလ်တထောင်မြို့နယ်၊ ရန်ကုန်။

DVB

ယခုအပတ် ဆွေးနွေးပွဲအတွက် မေးခွန်းကတော့
**“ဒီမိုကရေစီ အပြောင်းအလဲနဲ့ မီဒီယာခရီး
 (နီးသလား၊ ဝေးသလား)”**

ဖြစ်ပါတယ်။
 မှတ်ချက်ပေးလိုတာ
 အကြံပြုလိုတာ
 မေးမြန်းလိုတာတွေ ရိုပါက ရုံးချိန်အတွင်း
 ဖုန်းနံပါတ် +၉၅ ၉၄ ၅၉၈ ၆၅ ၉၄၀ နဲ့
 debate@dvb.no ကို ဆက်သွယ်ပြီး

“ဒီမိုကရေစီ အပြောင်းအလဲနဲ့ မီဒီယာခရီး (နီးသလား၊ ဝေးသလား)” (နေသွင်ညိုကား)

ဒီနေ့ မြန်မာမီဒီယာတွေ ခေတ်ပြောင်း စနစ်ပြောင်း ကာလကို ဖြတ်သန်း နေရပါတယ်။ အပြစ်အနာများတဲ့ ခေတ်ကနေ အပြောင်းအလဲ များတဲ့ခေတ်ကို ဖြတ်သန်းတဲ့အခါ စတုတ္ထမဏ္ဍိုင်ဖြစ်တဲ့ မီဒီယာရဲ့ သဘာဝ အတိုင်း အာဏာပိုင် အဖွဲ့အစည်းတွေနဲ့ ရွှေ့လမ်းငွေလမ်းဖောက်၊ လက်ဝါး ရိုက်ဖို့ မဟုတ်တာကြောင့် တခါတခါ ရောင်လွှဲလို့ မရနိုင်တဲ့ ထိပ်တိုက်တွေမှု တွေ ကြုံရပါတယ်။

မြန်မာ့တပ်မတော်က ပုဒ်မမျိုးစုံတပ်ပြီး တရားစွဲထားတဲ့ သတင်း သမားတွေကို ပြန်လွှတ်ပေးဖို့ ဆုံးဖြတ်လိုက်တာဟာ ဒီနှစ်ပိုင်းတွေအတွင်း အဖုအထစ်တွေများတဲ့ သတင်းမီဒီယာနဲ့ တပ်မတော်ကြားက ဆက်ဆံရေး မှာ အရေးကြီးတဲ့ တိုးတက်မှုအဖြစ် မြင်နိုင်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ဒီသတင်း ကောင်းကြောင့် ဒီမိုကရေစီ အသွင်ကူးပြောင်းရေးခေတ်မှာ မြန်မာမီဒီယာ တွေ အောင်ပွဲခံပြီလို့ ကောက်ချက်ဆွဲဖို့ စောပါဦးမယ်။

မီဒီယာတွေကို ရန်သူလိုသဘောထားတဲ့ အမှောင်ခေတ်ကနေ ဒီမိုကရေစီလမ်းကြောင်းပေါ် ခြေလှမ်းစတင်လှမ်းခဲ့တဲ့ နှစ်တွေအတွင်း မြန် မာမီဒီယာကဏ္ဍ ပွင့်လင်းလာပုံဟာ မယုံကြည်နိုင်စရာ ကောင်းပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ဒီအတောအတွင်းမှာပဲ မြန်မာသတင်းသမားတွေဟာ အချိန်မရွေး ထောင်ထဲ ရောက်သွားနိုင်တဲ့ အန္တရာယ်တွေနဲ့လည်း ကြုံနေရတုန်းပါပဲ။

ပြီးခဲ့တဲ့ရက်ပိုင်းက ရှမ်းပြည်နယ်၊ သီပေါအကျဉ်းထောင်ကနေ အာမခံနဲ့ ပြန်လွှတ်ပေးလိုက်တဲ့ ဒီဗီဘီ သတင်းသမား နှစ်ယောက်နဲ့ ဧရာ ဝတီ သတင်းထောက်တို့ရဲ့ အမှုဟာ အရင်က သတင်းသမားတွေကို မတ ရားအသင်း ဆက်သွယ်မှုပုဒ်မနဲ့ တရားမစွဲခဲ့လို့ ပထမဆုံး အမှုဖြစ်ပါတယ်။ တပ်မတော်က အမှုကိုရုပ်သိမ်းခဲ့ပေမယ့် သီပေါမြို့နယ် တရားရုံးရဲ့ နောက်ဆုံး စီရင်ချက်ကို စက်တင်ဘာ ၁၅ ရက်နေ့အထိ စောင့်ရပါဦးမယ်။

စတုတ္ထမဏ္ဍိုင် နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံရဲ့ စတုတ္ထမဏ္ဍိုင်ဖြစ်တဲ့ မီဒီယာရဲ့ တာဝန်တွေက ကျယ်ဝန်းပါတယ်။ မီဒီယာဟာ နောက်ဆုံးသတင်းတွေကို ပေးတယ်။ ပြည်သူလူထုရဲ့ စကားပြန် ဖြစ်တယ်။ နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေး၊ ယဉ်ကျေးမှု၊ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ကိစ္စတွေနဲ့ ပတ်သက်လို့ အရေးကြီးတဲ့ သတင်းတွေကို ပြည်သူလူထုကအာရုံထားမိအောင် မီးမောင်း ထိုးပြတယ်။ အများနဲ့ သက်ဆိုင်တဲ့ကိစ္စတွေ၊ မူဝါဒတွေအတွက် သံသယမေး ခွန်းတွေ အဆက်မပြတ် ထုတ်နေဖို့ဆိုတာ တိုင်းပြည်တည်ဆောက်ရေးမှာ မီဒီယာတွေကလည်း ကိုယ်တာဝန်ကိုယ် ထမ်းဆောင်နေတယ်ဆိုတာကို နားလည်ဖို့ လိုပါတယ်။ တချိန်တည်းမှာ မီဒီယာဟာ သမာမိချိန်ခွင့်ကို ဖြစ် တယ်။ အတွေးအခေါ်၊ အိုင်ဒီယာ၊ အဖြစ်အပျက်၊ အကြောင်းအရာတွေကို ဖော်ပြတဲ့အခါ တစ်ဖက်သတ်မဖြစ်အောင်၊ ဘက်စုံက စဉ်းစားနိုင်အောင် တင်ပြဖို့ တာဝန်ရှိတယ်။

ကြိုးတန်းလျှောက်မီဒီယာ

ဒီမိုကရေစီ အကူးအပြောင်းနဲ့အတူ မီဒီယာတွေအပေါ် ဖြေလျှော့ မှုတွေဟာ ချိုးဖွမ်းစရာ ဖြစ်ပေမယ့် တကယ်တမ်းတော့ သတင်းသမား တွေဟာ ထောင်နှုတ်ခမ်းဝမှာ လျှောက်နေရတဲ့ ဘဝကနေ မလွတ်မြောက် သေးပါဘူး။ ၁၉၀၈ ခုနှစ်က ပြဌာန်းခဲ့တဲ့ မတရားအသင်းများ အက်ဥပဒေ ဟာ ၁၇ (၁) နဲ့ တရားစွဲခံရတဲ့ ဒီဗီဘီ သတင်းထောက်နှစ်ဦးနဲ့ ဧရာဝတီ

ဧရာဝတီ သတင်းထောက်တစ်ဦးတို့ဟာ နမူနာတစ်ခုပါပဲ။

ဒီမိုကရေစီနဲ့ ဝိရောဓိဖြစ်နေတဲ့ နောက်ဥပဒေတစ်ခုက သမ္မတ ဦးသိန်းစိန် လက်ထက် (၂၀၁၃) ခုနှစ်မှာ ပြဌာန်းခဲ့တဲ့ ဆက်သွယ်ရေးဥပဒေ ဖြစ်ပါတယ်။ လက်ရှိအစိုးရရဲ့ ပထမတစ်နှစ်တာကာလ အတွင်းမှာ ပုဒ်မ ၆၆ (ဃ) အမှုပေါင်းဟာ သမ္မတ ဦးသိန်းစိန်လက်ထက်နဲ့ နှိုင်းယှဉ်ရင် သိသိသာသာ ပိုများလာပြီး ဒီဥပဒေကို အသုံးပြုပြီး မီဒီယာတွေကို တရား စွဲတဲ့ အဖွဲ့အစည်းတွေထဲမှာ အစိုးရရော၊ တပ်မတော်ရော ပါဝင်ပါတယ်။

မီဒီယာတွေရဲ့ သဘာဝ

တခါတခါ မီဒီယာတွေရဲ့ သတင်းဆိုးတွေပဲ အာရုံစိုက်လွန်းတယ် လို့ အာဏာပိုင်တွေဘက်က ဝေဖန်လေ့ ရှိပါတယ်။ ဒီလို ဝေဖန်ချက်က အံ့ဩ စရာ မဟုတ်ပါဘူး။ ဒါပေမယ့် မီဒီယာတွေရဲ့ သဘာဝကို နားလည်ဖို့တော့ လိုပါတယ်။ မီဒီယာဟာ ထင်သာမြင်သာ အဖြစ်အပျက်တွေ၊ လုပ်ရပ်တွေကို သာ အာရုံစိုက်တယ်။ ရှည်တောင့်ရှည်ကြာ လုပ်ငန်းစဉ်တွေ၊ ဖမ်းဆုပ်မရတဲ့ မူဝါဒတွေ၊ မာရသွန်စည်းဝေး တိုင်ပင်ပွဲတွေကို စိတ်ဝင်စားလေ့ မရှိပါဘူး။ အကြမ်းဖက်မှု၊ အကြပ်အတည်း၊ ပဋိပက္ခ၊ အစွန်းရောက် လုပ်ရပ်တွေဟာ အယ်ဒီတာတွေရဲ့ သည်းခြေခိုက် အဖြစ်အပျက်တွေဖြစ်ဖို့ များပါတယ်။ ငြိမ်း ချမ်းနေရင်၊ နေသားတကျဖြစ်နေရင်၊ အလယ်အလတ်သဘောထားရှိသူတွေ အချင်းချင်း အပေးအယူမှုသွားရင် အယ်ဒီတာတွေက နောက်ဆုံးကျမှ တည်းဖြတ်ပေးချင် ကြပါတယ်။ “အဖြူနဲ့ အမည်း”၊ “အမှန်နဲ့ အမှား” သ ဘောဆောင်တဲ့ အယူအဆတွေ၊ အရပ်တွေ၊ ခပ်ပြတ်ပြတ် ပုဂ္ဂိုလ်တွေကိုသာ အယ်ဒီတာတွေက အာရုံကျတတ်တယ်။ ရော့ရော့ထွေးထွေး အယူအဆ၊ ရှည်ရှည်ဝေးဝေး ရှင်းလင်းချက်တွေ၊ သမိုင်းနဲ့ချီတဲ့ အကြောင်းရင်းခံတွေ ဆိုရင် အယ်ဒီတာတွေက ပျင်းစရာလို့ ထင်တယ်။

ငြိမ်းချမ်းရေးမီဒီယာ

ဒါပေမယ့် ကျင့်ဝတ်ရှိတဲ့ မီဒီယာတွေဟာ အပစ်အခတ်၊ အညစ် အပတ်တွေအပေါ် အာရုံစိုက်တာလောက်နဲ့ ရပ်တန့်ကြမှာ မဟုတ်ပါဘူး။ မြန်မာပြည်လို နှစ်ပေါင်းများစွာ ပဋိပက္ခမီး မငြိမ်းသေးတဲ့ အခြေအနေမှာ မီ ဒီယာတွေကလည်း ငြိမ်းချမ်းရေးအတွက် ကိုယ့်တာဝန်ကိုယ် ထမ်းနေပါ တယ်။ အာဏာရှိသူတွေရဲ့ အကြိုက် ဖြစ်ချင်မှုတော့ ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။

ဥပမာ ငြိမ်းချမ်းရေးလုပ်ငန်းစဉ် ဆိုပါစို့။ မီဒီယာတွေဟာ နေပြည် တော်မှာ ကျင်းပနေတဲ့ တံခါးပိတ် ဆွေးနွေးပွဲတွေကိုချည်း အာရုံမစိုက်ပါဘူး။ ဒီငြိမ်းချမ်းရေးလုပ်ငန်းစဉ်ရဲ့ သဘောသဘာဝနဲ့ အရှိအမှန်တရားကို အများ ပြည်သူတွေသိဖို့ တင်ပြမယ်။ ဒီလို သတင်းပေးဖို့ မီဒီယာတွေမှာ တာဝန် ရှိပါတယ်။

ငြိမ်းချမ်းရေး ဆွေးနွေးပွဲတွေမှာ ပါဝင်နေတဲ့ အဖွဲ့တွေရဲ့ သဘော ထားတွေရဲ့ အမြင်တွေသာမက၊ မပါဝင်နိုင်သေးတဲ့ အဖွဲ့တွေရဲ့ အမြင် သဘောထားတွေကိုလည်း ဖော်ပြပေးဖို့ မီဒီယာတွေမှာ ကျင့်ဝတ်အရ တာဝန်ရှိပါတယ်။ ဒါဟာ တဖက်ကကြည့်ရင် ငြိမ်းချမ်းရေး လုပ်ငန်းစဉ်နဲ့ သက်ဆိုင်ပြီး လက်တွေ့မှာ ဆွေးနွေးဖို့ အခြေအနေ မပေးသေးတဲ့ အဖွဲ့ အစည်းတွေကြားမှာ မတူတဲ့အမြင်တွေကို နားလည်နိုင်ဖို့ မီဒီယာတွေက အခမဲ့ ဝန်ဆောင်မှုပေးတာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီအချက်ဟာ အရေးကြီးပေမယ့် မူဝါဒစဉ်းစားသူတွေ မေ့လျော့နေတတ်ပါတယ်။

မီဒီယာဟာ ပဋိပက္ခဖြစ်နေတဲ့ဘက်နှစ်ဘက်ကြားမှာ မျက်နှာချင်း ဆိုင်ဖို့ ခက်နေတဲ့ အခြေအနေမျိုးမှာ တဖက်ရဲ့ အမြင်ကို တဖက်က စနည်း

နာလို့ ရအောင် ပေါင်းကူးနေရာကနေ ဝင်ပါပေးတဲ့ တာဝန်ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီဗီ ဘီသတင်းဌာနက အပတ်စဉ်တင်ဆက်နေတဲ့ DVB Debate ရဲ့ ရည်မှန်း ချက်ထဲမှာလည်း မတူတဲ့အမြင်တွေကို မျက်နှာချင်းဆိုင် ဖလှယ်ဖို့နဲ့၊ အမြင် မတူတဲ့ဘက်ရဲ့ စဉ်းစားချက်ကို တခြားတစ်ဖက်က စဉ်းစားနိုင်ဖို့ ရည်ရွယ် ပါတယ်။

ရွှေပြည်တော်သာတဲ့နေ့တွေ

တခါတခါ သတင်းခန်းနဲ့ လူ့ဘဝဟာ ပြောင်းပြန်ပဲလို့ စဉ်းစားစရာ ရှိပါတယ်။ လူတွေဟာ စစ်ပွဲတွေ၊ ပဋိပက္ခတွေ၊ ကပ်ဘေးတွေ ကင်းမှ စိတ်ချမ်းသာတယ်။ ဒါပေမယ့် ဒီလို ရွှေပြည်တော်သာတဲ့ နေ့တွေဟာ သတင်းသမားတွေ အယ်ဒီတာတွေ အတွက်တော့ အိပ်မက်ဆိုးပါပဲ။

အယ်ဒီတာတွေရဲ့ မူဝါဒကလည်း ရှင်းပါတယ်။ သွေးထွက်ရင် သတင်းခေါင်းကြီး ဖြစ်မယ်။ လူသေရင် မျက်နှာဖုံး တင်မယ်။ မဖြစ်မနေ ငြိမ်းချမ်းရေးနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ သတင်းတွေကို ဖော်ပြတဲ့အခါမှာတောင် ငြိမ်းချမ်းရေးထဲက မငြိမ်းချမ်းတဲ့ အပိုင်းက ဘယ်ဟာလဲဆိုတာကို အရင်သိ ချင်လေ့ ရှိပါတယ်။ ဒါကြောင့် ငြိမ်းချမ်းရေး သတင်းစာပညာရဲ့ ဆရာ တစ်ဆူဖြစ်တဲ့ Gadi Wolfsfeld က “သတင်းတန်ဖိုးနဲ့ ငြိမ်းချမ်းရေး လုပ်ငန်း စဉ်သဘောသဘာဝမှာ အခြေခံ ဝိရောဓိက တစ်ခုရှိတယ်။ မီဒီယာဟာ တခါတလေ ငြိမ်းချမ်းရေးလုပ်ငန်းစဉ်ရဲ့ သတင်းဆိုးတွေကို အာရုံကျတတ် ပါတယ်” လို့ ဆိုဖူးပါတယ်။

ဒါပေမယ့် ရခိုင်ပြည်နယ်အရေး သတင်းဖော်ပြချက်တစ်ခုဟာ ပြဿနာရဲ့ မီးစတစ်ခု ဖြစ်နိုင်တာလည်း အယ်ဒီတာတွေ မမေ့ပါဘူး။ လွတ်လပ်စွာ ကိုယ့်ဆန္ဒဖော်ပြခွင့်လို့ ဆိုပေမယ့် ကျင့်ဝတ်ရှိတဲ့ မီဒီယာ တွေဟာ တချို့သော “ဖော်ပြချက်” တွေကို အမြဲတမ်း ချိန်ဆရပါတယ်။ အထူးသဖြင့် လူတစ်ဖက်သား၊ အုပ်စုတစ်ခုကို တမင်အရှက်ခွဲသလို၊ စော်ကားသလို ဖြစ်စေနိုင်တဲ့ အကြောင်းအရာတွေ သတိရှိရပါတယ်။

မြန်မာ့ လူ့အဖွဲ့အစည်းမှာ အဖြူအမည်း သဘောဆောင်တဲ့ အလွှာတွေ ဒေါင့်စုံမှာ ရှိနေတာ ငြင်းမရပါဘူး။ တိုင်းရင်းသား အုပ်စုတွေ၊ ယုံကြည်ချက်မတူတဲ့ အုပ်စုတွေ၊ ဘာသာရေးမတူတဲ့ အုပ်စုတွေကြားထဲက နှာကျင့်မှုတွေ အသီးသီး ရှိကြပါတယ်။ အသွင်ကူးပြောင်းရေး ကာလမှာ မြန်မာမီဒီယာတွေရဲ့ တာဝန်က သွေးခွဲမှုတွေကို အစွန်းရောက်စေ၊ တစ်ဖက် ဖက်ကို အရှက်ရစေဖို့၊ အမြင်မတူညီမှုတွေကို ပိုဝေးကွာစေဖို့လားလို့မေးရင် ကျင့်ဝတ်ရှိတဲ့ သတင်းသမားတွေ၊ အယ်ဒီတာတွေက “နီး” လို့ပဲ တညီ တညွတ်တည်း ဖြေကြပါလိမ့်မယ်။